

COV-lobbyist Van Dongen: 'Amerikanen eten graag Hollandse spareribs'

VS sterke concurrent maar geen bedreiging

De VS is wereldwijd de grootste exporteur van varkensvlees en de groei is er nog lang niet uit. Toch gaat er maar relatief weinig varkensvlees naar Nederland. En onze import is kleiner dan onze export naar het land van de 'ongekende mogelijkheden'. Nederland verdient vooral goed aan de BBQ-spareribs.

Pig business is big business in de Verenigde Staten. De sector komt van ver. Eind jaren zestig werd varkensvlees nog in kleine schuurtjes geproduceerd, maar de industrie is uitgegroeid naar een totale omzet van 23,4 miljard dollar, 68.000 varkenshouders en een recordaantal varkens van 71 miljoen. Mondiaal gezien is de VS met 2,2 miljoen ton de grootste exporteur van varkensvlees. De Amerikaanse varkenssector kenmerkt zich al jaren door een gestage groei. In 2006 exporteerde het land 1,3 miljoen ton varkensvlees tegen een waarde van 2,7 miljard dollar. In 2014 was dat 2,2 miljoen ton met een waarde van 6,7 miljard euro. Maar 2013/2014 vertoonde wel een dip door de uitbraak van het PED-virus. De Verenigde Staten zijn echter weer terug en groeien als nooit tevoren. Het aantal varkens in Amerika blijft nieuwe recordniveaus bereiken. De totale Amerikaanse varkensstapel groeide afgelopen jaar tot september met 2 procent naar 70,9 miljoen varkens volgens het nieuwste rapport van het Amerikaanse ministerie van Landbouw. Ook het aantal varkens dat wordt geslacht, steeg met 3 procent naar een recordhoogte en de verwachting is dat het aantal slachtingen verder zal toenemen. Door de groeiende varkensvleesproductie wordt de urgentie voor de Verenigde Staten om nog meer te exporteren groter. En dat lukt de Amerikanen goed. Met de huidige lage prijzen houden zij een stevig griep op de export. Het zijn vooral China, Japan, Mexico en Canada waar het varkensvlees naar toe gaat en zelfs Rusland importeert Amerikaans vlees; ondanks de verkoelde diplomatieke betrekkingen.

Importrestricties opgeheven

Na een tijdje het exportspoor bijster te zijn geweest, is Amerika weer volop terug op de exportmarkt. In 2015 werden de importrestricties op Amerikaans varkensvlees door China opgeheven.

Ook Japan had lange tijd haar deuren op een kier, vanwege PED. De EU nam toen een deel van deze importmarkt over. Inmiddels staan de Japanse deuren voor 'American Pork' weer wagenwijd open en bestaat de handelsovereenkomst TPP met Aziatische landen. Mede hierdoor beleefde de export een flinke opleving. In tonnage exporteerde Amerika in 2015 ongeveer 2,2 miljoen ton tegen 5,6 miljard dollar; 26 procent van de totale productie. De laatste exportcijfers tot augustus van dit jaar lijken aan te geven dat de goede cijfers van 2014 weer behaald worden. Ten opzichte van 2015 laat de export namelijk een aanzienlijke stijging zien. In totaal werd in augustus ruim 186.000 ton varkensvlees geëxporteerd. Een stijging van 16 procent in dezelfde maand vorig jaar. Ook de waarde in augustus steeg met 19 procent naar ruim 512 miljoen dollar. Net als de EU profiteren de Amerikanen van de Chinese markt. Hoewel de export naar China in de eerste acht maanden van 2016 met bijna 107 procent in volume en 95 procent in kapitaal steeg, compenseerde deze exportgroei vooral de teruggelopen export naar Mexico en Japan; twee belangrijke afzetmarkten. Sinds augustus is er echter een opleving en koopt Mexico weer volop varkensvlees. Ook de export naar Japan zit in 2016 in de lift.

Groeihormonen en export

De Nederlandse en EU-varkenshouders hebben aan hun Amerikaanse collega's een geduchte concurrent op de wereldmarkt. Maar moet de Nederlandse varkenshouder de Amerikaanse varkenshouderijsector als een bedreiging zien? Frans van Dongen, COV-lobbyist in Brussel, denkt van niet. Van Dongen heeft met grote regelmaat contact met de Verenigde Staten over politieke zaken, zoals de TTIP, en heeft een goede kennis van de Amerikaanse varkensvleessector: „Op dit moment importeert de EU mondjesmaat uit Amerika. Er is in Europa wel een quatum met nulheffing;

de Amerikanen zijn vrij om binnen het quatum te exporteren. De import vanuit Amerika zal normaal afgeremd worden door de importtarieven. Het grootste probleem voor de Amerikanen is het feit dat ze groeihormonen gebruiken. En dat wordt in Nederland en de EU niet toegestaan. De Amerikaanse overheid ziet geen gevaar voor de volksgezondheid. De EU ziet dat wel. Een klein aantal Amerikaanse bedrijven kan echter voldoen aan de EU-eisen om geen groeihormonen te gebruiken.” Er komt dus weinig Amerikaanse varkensvlees Nederland binnen. Volgens cijfers van de U.S. Meat Export Federation (USMEF) zal de export naar Nederland met bijna 40 procent stijgen naar 740 ton en 3,4 miljoen dollar, terwijl de export naar de EU juist met 7 procent zal afnemen naar 3000 ton ter waarde van 13 miljoen dollar. Geen grote cijfers. Nederland exporteert echter voor bijna 27 miljoen euro naar de VS. Van Dongen: „Dat zijn vooral spareribs voor de barbecue. In Amerika is dit een zeer gewild product met een goede prijs in vergelijking met de EU. De prijzen van veel varkensproducten zijn de afgelopen tijd omlaaggegaan, behalve die van de spareribs.” Toegang krijgen tot de Amerikaanse markt is volgens Van Dongen niet eenvoudig. Bedrijven moeten een zware inspanning leveren om aan alle voorwaarden te voldoen die de Amerikanen stellen.

Amerikaanse dreiging

Maar zal de Amerikaanse export naar de EU niet toenemen nu de prijzen aan de andere kant van de oceaan aanzienlijk lager liggen. Zijn die lage prijzen dan geen bedreiging voor de Europese varkenshouderij? Van Dongen: „Eigenlijk is het een volstrekt verkeerde gedachte om de VS als een bedreiging te zien voor onze varkenshouderij. Amerika zal met de lagere prijzen niet ineens meer volume naar de EU exporteren. En ook de import van EU-varkensvlees zal niet verminderen. Ten eerste gebruiken de Amerikanen groeihor- ▶

monen; slechts een klein aantal gebruikt dit niet. Een varken wordt daarnaast nooit in één geheel geëxporteerd, maar in delen ofwel vierkantsvervaarding. Voor de verschillende delen gelden grote prijsverschillen. De spare-ribs zijn duurder in Amerika, maar de ham en bacon zijn weer duurder in de EU. Voor de VS zijn vooral de hammen en bacon interessant om te exporteren.”

Ook op de exportmarkten waar de VS en de EU actief zijn, voorziet Van Dongen geen bedreigingen. „Natuurlijk is Amerika een grote concurrent. De Chinese afzetmarkt is zowel voor de EU als VS erg interessant. Amerika heeft het voordeel van de afstand naar China en de EU brengt weer veel restproducten naar China. Hoewel de Amerikaanse prijzen op dit moment lager liggen, zal dit weinig invloed hebben op de EU-export naar China. De teruglopende Chinese vraag heeft namelijk een grotere invloed op de export.”

Grote thuismarkten

Van Dongen ziet eerder parallellen tussen de VS en EU: „Beide hebben een grote

thuismarkt en een sterke varkenshouderij met een grotere productie dan de eigen consumptie. Beide zijn dus afhankelijk van de export. Landen met een sterke thuismarkt zijn ook sterk in de concurrentie op de afzetmarkten. Landen als Brazilië en Canada zijn wat minder sterk en hier is de varkenshouderij iets riskanter.”

Maar er zijn volgens de COV-lobbyist ook grote verschillen in zwakke en sterke punten. „Het gebruik van groeihormonen is een zwak punt. Niet alleen voor de export naar de EU, maar zeer zeker ook naar China toe. Sterke punten van de VS zijn ongetwijfeld de schaal-grootte, minder beperkende regels voor milieu en dierwelzijn en de voerkosten. Dat levert al snel een groot kostprijsvoordeel op. Daarentegen vormen de betere technische resultaten ons sterke punt. Bovendien is de euro sterker dan de dollar. De EU heeft echter weer hogere kosten vanwege extra regelgeving en voerprijzen. De betere technische resultaten plus de koersverhouding euro/dollar zijn uiteindelijk net zo bepalend voor de concurrentiekracht. Een ander voordeel

dat de EU in de toekomst zal hebben, zijn de aspecten van milieu en dierwelzijn verwerkt in bijvoorbeeld het Varken van Morgen. Dit nadeel zal binnenkort ons voordeel worden.”

Nummer één export

Dat de EU zich niet bedreigd hoeft te voelen door de Amerikaanse varkenshouderij blijkt ook wel uit de ranglijst van landen die varkensvlees exporteren. Amerika is exporteur nummer één en zal dat ook blijven. Maar op de voet volgt Duitsland. Daarna volgen Spanje, Denemarken, Canada, Nederland, Brazilië, Frankrijk en Polen. De Europese landen zijn dus goed vertegenwoordigd op de exportmarkt en zijn samen sterk. Een land dat echter in opmars is en de komende decennia van zich laat horen, is Brazilië. Nu al timmert dit land aan de weg en als het ziekten als mond- en klauwzeer onder de duim kan houden, zullen de exportcijfers als een NASA-raket de hoogte inschieten. ■

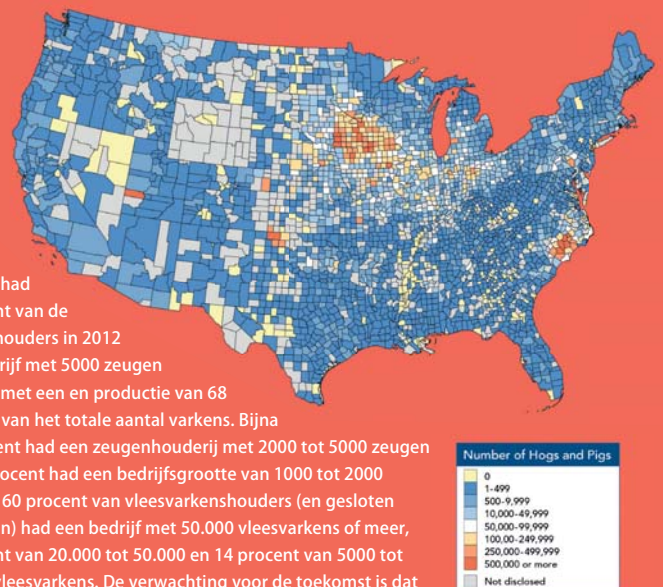
 Reageren?
Redactie@pigbusiness.nl

Nog veel familiebedrijven

Dat de VS een sterke varkenshouderij heeft, blijkt ook uit de slachterijen en integraties. Smithfield heeft in de VS acht slachterijen met een totale capaciteit van 115.000 varkens per dag en is de grootste varkensproducent van Amerika. JBS heeft vijf slachterijen die dagelijks 89.000 varkens kunnen slachten. Tyson Foods kan met zeven slachterijen 80.950 varkens per dag slachten. Er zijn bijna 70 slachterijen in Amerika met een dagelijkse capaciteit van ruim 450.000 varkens. Op de wereldranglijst staat JBS SA (Brazilië) overigens op nummer één, gevolgd door: Tyson Food (VS), Cargill (Argentinië), BRF (Brazilië), Vion Food Group (Nederland), Nippon Meat Packers (Japan), Smithfield Foods (VS), Marfrig Alimentos SA (Brazilië), Danish Crown (Denemarken) en Hormel Foods (VS).

De grootste en meeste slachterijen en varkenshouderijen staan in de staten Iowa (20 miljoen varkens), North Carolina (8,8 miljoen varkens), Minnesota (8 miljoen varkens) en Illinois (5 miljoen varkens). Een groot gedeelte van de varkenshouderij bestaat uit gesloten familiebedrijven, maar de integraties met gesloten varkenshouderijen (voergeld varkenshouders) winnen steeds meer terrein. In 2012 was 83 procent een familie- of eenmansbedrijf met 41 procent van de productie. In totaal waren er in 2015 ruim 6 miljoen zeugen die over het gehele jaar ruim 115 miljoen biggen produceerden. Niet te verwarren met de varkensstapel van 70,9 als momentopname.

Volgens het United States Department of Agriculture (USDA), had 5 procent van de zeugenhouders in 2012 een bedrijf met 5000 zeugen of meer met een productie van 68 procent van het totale aantal varkens. Bijna 13 procent had een zeugenhouders met 2000 tot 5000 zeugen en 16 procent had een bedrijfsgrootte van 1000 tot 2000 zeugen. 60 procent van vleesvarkenshouders (en gesloten bedrijven) had een bedrijf met 50.000 vleesvarkens of meer, 9 procent van 20.000 tot 50.000 en 14 procent van 5000 tot 20.000 vleesvarkens. De verwachting voor de toekomst is dat er steeds meer grotere bedrijven komen. Amerika is nog lang niet uit zijn jas gegroeid.

Number of Hogs and Pigs
 0
 1-499
 500-9,999
 10,000-49,999
 50,000-99,999
 100,000-249,999
 250,000-499,999
 500,000 or more
 Not disclosed

Bron: USDA NASS, Census of Agriculture 2012